XAANSHIDA XAQIIQAHA EE ‘CAFCASS’

Caruurtaada u door doorkakoowaad

Furitaankaiyo Kala-maqnaanta.

Qofkastaooqoyskukaburburayamawaayayxiriirkiicaruurtoodu way ogsoonyihiinsidaarintani u adagtahay. Waanaarin had iyo jeer walaaciyofakarkukeentadadka, gaarahaancaruurta. Waxana ay cilmi-baaristuxaqiijiyeen in khilaafyadajiitamaeeqosku ay six xun u saameeyaancaruurta. Sidaasiawadeedwaxauguhaboon in qoyskuiskoodisulaxaliyaankhilaafkoodakuwajahancaruurta, taasioobaajinkarta in khilaafkoodusoogaadhohanaankandheereemaxkamadataasioobadanaaqaadatamudobadan oowalibakharashbadanakubaxo.

Hadiiaadrabto in aadbaajisohanaankanmaxkamadaeedheer, balseaad u baahantihiinkaalmodheeraad ah ooaadkhilaafkiinakuxalidaan, waxaaadraadsankartaadhexdhexaadin (mediation). Dhedhexaadiyewaaqofmadaxbanaanooaancidna ‘u hiilin’ balsedadkakacaawiya in ay heshiiskagaadhaankhilaafaadkajira. Hadabamacluumaadkusaabsandhexdhexaadintawaxaaadkahelaysaashabakada internet-kaee‘Community Legal Service’**www.legalservices.gov.uk/civil/family/mediation.asp**Waxa kale oojiraadeegyo kale sida ‘separated parents information programmes’ – waydiiso in lagusiiyoxaashikusaabsanmaclumaadkaadeegan‘separated parents programme’ siaadugasiiheshomacluumaaddheeraad ah.

Waxa kale ooaadhelikartaabuugyaraha loo yaqaano ‘Parenting Plans Booklet’ kaasiooaadkahelaysomacluumaaddheeraad ah ookusaabsanwaalidiintakalamaqan; waxanaaadbuugyarahankahelikartaashabakada internet-kaeewww.tsoshop.co.uk.

Maxay‘Cafcass’qabataa?

Hawlahaugumuhiimsaneeaanuqabanowaxauguhoreeya in aanuhubino bad-qabkacaruurtaaanu la shaqayno. Hadii ay maxkamadunoosoogudbisokayskiinawaxaaanuiskudeyidoonaa in aanukaalmaynoadigaiyodadka kale (oo mar markalagumagacaabo ‘darafyo’), ooaanukakaalmayno in ay heshiiskagaadhaanarimahakhuseeyacaruurtooda.

Hadabaqoyskastaiyoilmokastaawaakaladuwanyihiin. Laakiinse,tusmooyinkasoosocdaawaakuwoguudoolagatilmaansankarohanaankakayskaagu u qabsoomidoono.

Sideeayuukayskagu u qabsoomidoonaa?

Kadibmarkauumaxkamadasoogaadhoarji/codikasocdaadigaamadaraf kale/lamaane, waxa ay maxkamaducaadiahaannoosoogudbisaakayska, islamarkaanawaxawakhti loo qabtaa ‘dhagaysigauguhoreeyaeemaxkamada’. Kahordhagasyigauguhoreeyawaxaaanucaadiahaanqaadnaatalaabooyinkan:

* Waxaaanu la xiriirnaabooliiskaiyodegmadaxaafada(local authority) siaanu u hubino in ay jiraanhaliskuwajahandaryeelkaama bad-qabkacaruurtaoo ay ogsoonyihiin.
* La xiriirnaadarafyadakayskasiaanuugahubino in ay jiraanwalaacyolagaqabodaryeelkaiyo bad-qabkacaruurta.
* U gudbinaamaxkamadawarbixinkoobanookhusaysanatiijadahubinta bad-qabkacaruurtaiyowalibawaraysiyadiitelefoonkaeeaanu la yeelanayndarafyadakayska.

Sidii wax u qabsoomimaalintadhagaysigamaxkamadaeeguhoreeya?

Ujeedadauguhoraysaeedhagaysigauguhoreeyaeemaxkamadawaa in ay fiirisohadii la helikaroheshiisnabdoonoo ay darafyadakayskukagaadhikaraancaruurtoodaislamarkaana ay maxkamadukuwaafaqikarto. Waxanacaadiahaanmaxkamadajoogashaqaalekatirsan‘Cafcass’oo ay maxkamadukacodandoonto in uukolbagaarulakulmodarafyadakayskasiuuugakaalmeeyo in waalidkuheshiisiskoodugagaadhaan; kaasioo u kuurgalidoonaxaaladaha, sida:

* Arimahaaadheshiiskagaadhikartaan.
* Waxaaadweliiskukhilaafsantihiin.
* In ay welijiraanarrimowalaacmuujinaya, tusaaleahaaneedeymahaamajiritaankadirirtaguriga (domestic violence) amawalaacyo la xiriirabadbaadadacaruurta (child protection concerns)

Kaalintashaqaalaha‘Cafcass’waa in ay maxkamadakawargaliyaanwaxaaytahaydantauguhabooneecaruurtuiyagaootixgalinayacabiraadaha ay sameeyeeneekayska.

Hadiiadigaiyodarafka kale eekayskuaadheshiiskagaadhaancaruurtiina, islamarkaana ay maxkamaduidinkuwaafaqdo in heshiiskanunabdoonyahayoo ay kujirodanta / maslaxadacaruurtu, waxasuurto gal ah in hanaankamaxkamaduhalkaasikudhamaado, iyadaoomaxkamadusoosaarayso ‘amarogolaano’ (consent order).

Haseyeeshee, hadiiaadidinkuheshiisislagaadhiwaydaan, ama ay jiraanwalaacyokhuseeyadaryeelkaama bad-qabkacaruurta, waxasuurto gal ah in maxkamadu:

* Naga codsato in aanubaadhitaandheeraad ah kusamayno bad-qabkacaruurta.
* Dalbanodhagaysi ‘xaqiiqoraadin ah’ (fact finding) hadii ay jiraaneedaymokhuseeyadirirtagurigaoolagayaabo in ay raadkuyeeshaango’aamadakayska.
* Hadiiaanuhelnoxaqiiqo in waalidku lugleeyahaydirirtaguriga, waxa ay maxkamaduwaalidkaasikuamartaa in uukaqeyb-galotabo-barkajoojintadirirtaguriga.
* U gudbisodarafyadakayska in ay helaanhawl-wadeencabiradhex-dhexaadintaamanagakaalmeeyahelidaheshiislaguxalinkarokhilaafyadajira.
* Idinkaidiingudbisofasalokaladuwanoola xiriirabarashadaxirfadahawaalidnimada.

* Anaganagadalbato in aanusiqote-dheerqoyskiinaulasiishaqayno, islamarkaanawarbixinkasoodiyaarino, warbixintaasioo loo yaqaano ‘warbixintadaryeelkacaruurtaeeQeybnta 7-aad (Section 7 report).

Shaqadaqotadadheeree‘Cafcass’maxaa ka mid ah?

Hadii ay maxkamaduanaganagasoocodsato in aanusoodiyaarinowarbixin, waxa ay shaqaalaha‘Cafcass’marwalba la hadlidoonaancaruurtiina (taasiookuxidhanda’doodaiyofahankooda). Waxana la waydiindoonaarabiraankooda, dareenkoodaiyosida ay rabaan in ay wax u qabsoomaan.
Shaqaalaha‘Cafcass’caruurta ma waydiindoonaan in ay go’aamogaadhaan, ama ay kaladoortaanlabadawaalid/ daraf.
Balsecaadiahaanwaxauushaqaalaha‘Cafcass’caruurtaulahadlidoonaasigooni ah.

Shaqaalaha‘Cafcass’waxa kale oo ay wakhti la qaadandoonaanadigaiyodarafka kale eekayska. Waxa kale oo ay la hadlidoonaandadka kale sidaxubnahaqoyska, macalimiintaiyoshaqaalahacaafimaadka.
Kadibmarkaaanu la hadalnodadkaasioodhaniyowalibacaruurtiina, waxaaanusoosaaridoonaawarbixinaanukufaaqidaynotaloahaanwaxa ay nalatahay in kayskalagugo’aamiyoamauqabsoomo.

Waxaseaadarkidoontaawarbixintankahorintaaanuqabsoomindhagaysigamaxkamadu.
Hadiiseaadankuqancinwarbixintawaa in aadmaxkamadaka wargalisaawaxaaadkawalaacsantahay.

Maxaa ay Maxkamadugo’aamindoontaa?

Kadibmarka ay maxkamadudaalacatowarbixinta‘Cafcass’soodiyaarisay, islamarkaanadhagaysatowaxyaabaha kale eeaadidigaiyodadka kale u sheegteen, waxa ay maxkamadugo’aankamadambaysah kagaadhidoontaaxaaladacaruurta.
Maxkamaduwaxa ay tixgalingaar ah siisiindoontaarabitaankaiyodareenkacaruurta, balse lama huraanmaaha in markasta ay waafaqdowaxa ay caruurturabto.
Waxana ay maxkamadugo’aankeedasal-dhigugadhigidoontaahadbawaxa ay kujirtodantacaruurtu.
Waxanago’aankamaxkamadalagusoosaaraaamarmaxkamadeed (court order), waanawaajib in aadadeecdoamarkaamaxkamada.
Hadiiaadankuqancinamarkamaxkamadawaxa lama huraan ah in aadsidaasikasheegtomaxkamadahorteeda – Maseahan in aadanaganoogasoocabatogo’aankamaxkamada.

Mudada ay socotodacwadamaxkamaduwaxa ay shaqaalaha‘Cafcass’iskudayidoonaan in ay kaagajawaabaanwixiisu’aalo ah eeaadrabtaan in la idiinkajawaabo.
Laakiinse, waxalagayabaa in aaddoorataan in aadraadsataantalosharciyeedaaqareendii waangashan (solicitor) amakaraadsataanHay’adahatalo-bixintaee loo yaqaano ‘Citizen Advice Bureau’